

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku Z. P.
przy uczestnictwie E. K.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 23 czerwca 2020 r., sygn. akt I Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek Z. P. o zasądzenie na jego rzecz od skarżącej kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 maja 2019 r. Sąd Rejonowy w T. ustalił, że przedmiotem zniesienia współwłasności jest prawo własności bliżej opisanej nieruchomości (należącej do wnioskodawcy Z. P. i uczestniczki E. K. w równych udziałach) i dokonał zniesienia współwłasności przez zarządzenie sprzedaży nieruchomości i podział ceny z niej uzyskanej po połowie między wnioskodawcę i uczestniczkę postępowania. Apelacja uczestniczki E. K. została oddalona postanowieniem Sądu Okręgowego w T. z dnia 23 czerwca 2020 r. Uczestniczka postępowania wniosła skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Oparcie wniosku na oczywistej zasadności skargi wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*) bez konieczności pogłębionej analizy zaskarżonego orzeczenia i studiowania akt sprawy, wadliwości wykładni prawa materialnego lub procesowego lub oczywiście błędnej subsumcji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, niepubl., z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, niepubl., z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl., z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl. oraz z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.). Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się „oczywistość” skargi w przedstawionym rozumieniu, czego nie może łączyć z subiektywnym odczuciem, że zaskarżone orzeczenie jest oczywiście niezasadne lub niesprawiedliwe. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście

nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., nr 13, poz. 230).

Skarżąca nie uczyniła zadość przedstawionym wyżej wymaganiom. Oczywista zasadność skargi przejawia się, w jej ocenie, w naruszeniu przepisów prawa materialnego i procesowego wskazanych w podstawach kasacyjnych, to jest art. 211 i 212 k.c., art. 5 k.c. oraz art. 278 k.p.c. Tymczasem z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego, zawierającego wiążące przy rozpoznaniu skargi, ustalenia faktyczne oraz pogłębione rozważania prawne, poparte adekwatnymi do okoliczności sprawy orzeczeniami Sądu Najwyższego wynika, że sądy *meriti* brały pod uwagę wnioski oraz wzajemnie wykluczające się propozycje współwłaścicieli (reprezentowanych w toku całego postępowania przez profesjonalnych pełnomocników procesowych) co do sposobu rozwiązania łączącego ich węzła współwłasności w częściach ułamkowych i w braku porozumienia współwłaścicieli (do którego Sąd Rejonowy nakłaniał, odracząc nawet rozprawę w celu umożliwienia stronom negocjacji i osiągnięcia kompromisu - por. k. 42 akt sprawy) sądy dokonały wyboru sposobu zniesienia współwłasności przewidzianego w przepisach kodeksu cywilnego. Sąd Okręgowy odniósł się także obszernie do kwestii możliwości zastosowania w tej sprawie art. 5 k.c., a wniosek nie zawiera argumentacji przekonującej o oczywistej wadliwości tych rozważań prawnych. Skarżący nie przedstawił także pogłębionego wyводу wskazujące na oczywiste naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 278 k.p.c., które mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

Z opisanych wyżej względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej uczestniczki do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. W sprawach o zniesienie współwłasności nie zachodzi bowiem sprzeczność interesów współwłaścicieli, niezależnie od postulowanego przez nich sposobu rozwiązania łączącego węzła współwłasności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2011 r., II CZ 120/11, IC 2012, nr 11, s. 43, z dnia 3 lutego 2012 r., I CZ 133/1, IC 2013, nr 3, s. 53, z dnia 6 czerwca 2012 r., IV CZ 13/12, niepubl.).

jw